

Сборник съдебна практика

Дело C-146/13

Кралство Испания
срещу
Европейски парламент
и
Съвет на Европейския съюз

„Жалба за отмяна — Осъществяване на засилено сътрудничество — Създаване на единна патентна закрила — Регламент (ЕС) № 1257/2012 — Член 118, първа алинея ДФЕС — Правно основание — Член 291 ДФЕС — Делегиране на правомощия на органи извън Европейския съюз — Принципи на автономия и еднакво прилагане на правото на Съюза“

Резюме — Решение на Съда (голям състав) от 5 май 2015 г.

1. *Сближаване на законодателствата — Индустриална и търговска собственост — Патентно право — Европейски патент с единно действие — Регламент № 1257/12, който определя условията за прилагане на единното действие — Предмет*

(член 1, параграф 2 и член 2, букви б) и в) от Регламент № 1257/2012 на Европейския парламент и на Съвета)

2. *Актове на институциите — Избор на правното основание — Критерии — Регламент № 1257/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила — Приемане на основание член 118, първа алинея ДФЕС — Допустимост*

(член 4 ДФЕС и член 118, първа алинея ДФЕС; Регламент № 1257/2012 на Европейския парламент и на Съвета)

3. *Жалба за отмяна — Основания — Злоупотреба с власт — Понятие*

(член 263 ДФЕС)

4. *Актове на институциите — Регламенти — Изпълнение от държавите членки — Задължение за прилагане на правно обвързващите актове на Съюза — Понятие — Определяне с Регламент № 1257/2012 на размера на таксите за поддържане на европейските патенти, така че да се даде възможност на Европейското патентно ведомство да изпълнява задачите, които трябва да му бъдат възложени от държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество относно патентите с единно действие — Включване — Нарушение на член 291 ДФЕС поради предоставянето на изпълнителни правомощия на тези държави членки, а не на Комисията или на Съвета — Липса*

(член 291, параграфи 1 и 2 ДФЕС; член 9, параграф 1, буква д) и параграф 2 от Регламент № 1257/2012 на Европейския парламент и на Съвета)

5. *Институции на Европейския съюз — Управяване на правомощия — Делегиране — Наличие на делегиране в полза на Европейското патентно ведомство или на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество относно патентите с единно действие — Липса*

(Регламент № 1257/2012 на Европейския парламент и на Съвета)

6. *Жалба за отмяна — Компетентност на съда на Съюза — Разглеждане на законосъобразността на международно споразумение или на национален акт — Изключване*

(член 263 ДФЕС)

7. *Актове на институциите — Регламенти — Пряка приложимост — Признати на държавите членки изпълнителни правомощия — Допустимост*

(член 288, втора алинея ДФЕС; Регламент № 1257/2012 на Европейския парламент и на Съвета)

1. Регламент № 1257/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила изобщо няма за предмет да уреди, макар и отчасти, условията за издаване на европейски патенти, които се уреждат не от правото на Съюза, а от Конвенцията за издаване на европейски патенти, и не интегрира в правото на Съюза предвидената в тази конвенция процедура по издаването на европейски патенти.

Вместо това от квалификацията на Регламент № 1257/2012 в член 1, параграф 2 от него като „специално споразумение по смисъла на член 142 от Конвенцията за издаване на европейски патенти“ по необходимост следва, че Регламентът, от една страна, само урежда условията, при които на предварително издаден от Европейското патентно ведомство съгласно разпоредбите на посочената конвенция европейски патент може да се предостави единно действие по искане на неговия притежател, и от друга страна, само определя това действие.

(вж. точки 30 и 31)

2. Изборът на правното основание на даден акт на Съюза трябва да се основава на обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които по-специално са целта и съдържанието на този акт.

По отношение на целта на Регламент № 1257/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила, който се основава на член 118, първа алинея ДФЕС, следва да се отбележи, че той има за цел създаването на единна патентна закрила и неговите разпоредби са израз на волята на законодателя да осигури единна закрила на територията на участващите държави членки. Оттук следва, че предоставената с този регламент единна патентна закрила е подходяща, за да предотврати различията по отношение на патентната закрила в участващите държави членки и следователно има за цел единна защита по смисъла на член 118, първа алинея ДФЕС. Следователно посочената разпоредба представлява подходящото правно основание за приемането на Регламент № 1257/2012.

В това отношение член 118, първа алинея ДФЕС оправомощава законодателя на Съюза да установи мерки за създаване на европейски права на интелектуална собственост с цел гарантиране на единна защита на правата върху интелектуалната собственост в Съюза. Тази разпоредба е включена в Договора за функционирането на ЕС с Договора от Лисабон и в нея се прави изрично позоваване на установяването и функционирането на вътрешния пазар, което попада в обхвата на споделяната компетентност по смисъла на член 4 ДФЕС. Освен това, що се

отнася до съдържащия се в тази разпоредба израз „в Съюза“, тъй като предоставената с посочената разпоредба компетентност се упражнява в рамките на засилено сътрудничество, създаденият по този начин европейски документ, удостоверяващ права на интелектуалната собственост, и предоставяната с него единна защита трябва да са в сила не в целия Съюз, а само на територията на участващите държави членки.

(вж. точки 39—41, 43, 44, 51 и 52)

3. Вж. текста на решението.

(вж. точка 56)

4. Посоченото в член 9, параграф 2 от Регламент № 1257/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила определяне на размера на националните такси за поддържане на европейските патенти и на дела от разпределението им представлява прилагане на правно обвързващ акт на Съюза по смисъла на член 291, параграф 1 ДФЕС. Това е така, защото размерът на таксите за поддържане трябва по необходимост да покрива направените от Европейското патентно ведомство разходи по изпълнението на допълнителните задачи, които трябва да му бъдат възложени от участващите държави членки по смисъла на член 143 от Конвенцията за издаване на европейски патенти. Тези задачи впрочем са неразделно свързани с осъществяването на създадената с Регламент № 1257/2012 единна патентна закрила.

Освен това не може основателно да се твърди, че за целите на изпълнението на член 9, параграф 2 от Регламент № 1257/2012 са необходими еднакви условия, така че предоставянето на изпълнителни правомощия на участващите държави членки би нарушило член 291, параграф 2 ДФЕС. Всъщност, макар член 9, параграф 1, буква д) от този регламент да предвижда, че участващите държави членки възлагат на Европейското патентно ведомство задачата по събиране и управление на таксите за поддържане на европейските патенти, от нито една от разпоредбите на този регламент не следва, че размерът на тези такси за поддържане трябва да е еднакъв за всички участващи държави членки. Освен това от квалификацията на Регламент № 1257/2012 като специално споразумение по смисъла на член 142 от Конвенцията за издаване на европейски патенти и от обстоятелството, че определянето на размера на таксите за поддържане и на дела от разпределението им е отговорност на специалния комитет към Административния съвет на Европейската патентна организация, неизбежно следва, че по необходимост участващите държави членки, а не Комисията или Съветът, трябва да приемат всички необходими мерки за изпълнението на член 9, параграф 2 от този регламент, тъй като, за разлика от своите държави членки, Съюзът не е страна по посочената конвенция.

(вж. точки 73—75, 78 и 81—83)

5. След като законодателят на Съюза не е делегирал на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила, или на Европейското патентно ведомство притежаваните от него по силата на правото на Съюза изпълнителни правомощия, установените в практиката на Съда принципи в областта на делегирането на дискреционно правомощие не могат да намерят приложение.

(вж. точки 84 и 87)

6. Вж. текста на решението.

(вж. точки 101 и 102)

7. Пряката приложимост на даден регламент, предвидена в член 288, втора алинея ДФЕС, изисква влизането му в сила и прилагането му в полза или в тежест на субектите на правото да се осъществяват без каквато и да е мярка за въвеждане в националното право, освен ако въпросният регламент възлага на самите държави членки да вземат необходимите законодателни, устройствени, административни и финансови мерки за прилагане на разпоредбите от посочения регламент.

Такъв е случаят с Регламент № 1257/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила, в който, за да могат да се прилагат разпоредбите на обжалвания регламент, самият законодател на Съюза е оставил на държавите членки, от една страна, да приемат редица мерки в рамките на установената от Конвенцията за издаване на европейски патенти правна уредба, и от друга страна, да създадат единен патентен съд, който, както е видно от съображения 24 и 25 от посочения регламент, е от решаващо значение за осигуряване на нормалното действие на патента, последователността на съдебната практика и съответно правната сигурност, както и икономическата ефективност за патентоприетелите.

(вж. точки 105 и 106)